

6. Нові вимоги до процедури переказу коштів. У разі здійснення переказів, що перевищують 30 тис. грн, або здійснення переказів за межі України, такі перекази повинні супроводжуватися інформацією про платника (ініціатора переказу) та отримувача переказу коштів:

✓ якщо фізична особа – прізвище, ім'я та по батькові; номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка – унікальний обліковий номер фінансової операції;

✓ якщо юридична особа – повне найменування, номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка – унікальний обліковий номер фінансової операції.

Новації також присутні за напрямами процедури «замороження» активів, відповідальності за порушення фінансового моніторингу. Законом передбачено 14 порушень, за які можуть бути накладені штрафи – від 51 000,00 грн (3 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) до 1 700 000,00 грн. Розрахунок суми штрафу в разі вчинення двох і більше видів порушень здійснюється шляхом додавання розмірів штрафів за кожен вид порушення.

При цьому максимальна сума штрафу обмежена:

1) для СПФМ, які є фінансовими установами – 10 відсотків загального річного обороту, але не більше 135 150 000,00 грн;

2) для інших СПФМ – дворазового обсягу вигоди, отриманої СПФМ в результаті вчинення порушення, а якщо сума такої вигоди не може бути визначена, – 27 030 000,00 грн.

Підсумовуючи вищевикладені зміни, варто зазначити, що Законом № 361-IX значно удосконалено законодавство у сфері фінансового моніторингу, його адаптовано до міжнародного законодавства та вимог щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним чи нелегальним шляхом.

ОСНОВНІ МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФАКТОРИ ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Попов В.П., гр. Ф-20м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Т.О. Ставерська**

Державний біотехнологічний університет

Оптимізація структури капіталу – це таке співвідношення між власним і позиковим капіталом, при якому забезпечується найбільш

ефективна пропорційність між доходністю та фінансовою стійкістю підприємства.

Існує ряд об'єктивних і суб'єктивних факторів, використання яких дає можливість цілеспрямовано формувати структуру капіталу, яка б забезпечила умови найбільш ефективного його використання підприємством. Серед них можливо виділити:

- галузеві особливості діяльності підприємства, які визначають структуру активів та їх ліквідність;

- рівень ділової активності підприємства (при зменшенні періоду тривалості операційного циклу більше можливостей для використання залученого капіталу);

- стадія життєвого циклу підприємства (оцінка продовження діяльності підприємства у майбутньому базується на одній із фундаментальних концепцій діяльності підприємства: «те, що було справедливим для підприємства у минулому, буде справедливим і в майбутньому, якщо не має доказів зворотного». А отже, виявляючи тенденцію минулих років, можна вважати, що вона одержить подальший розвиток до тих пір, доки не знайдуться свідчення, які вказуватимуть на необхідність іншої інтерпретації подій та обставин. Підприємство, яке перебуває на ранній стадії життєвого циклу і випускає конкурентоспроможну продукцію, може фінансувати свою діяльність переважно позиковим капіталом, на стадії зрілості – більшою мірою власним капіталом.

- кон'юнктура товарного і фінансового ринків. Чим вона стабільніша, тим використання позикового капіталу є безпечнішим. При зворотній ситуації спостерігаємо падіння обсягів реалізації продукції, що зумовлює зменшення залучення позикового капіталу;

- високий рівень доходності діяльності дає можливість підприємству за рахунок капіталізації одержаного прибутку скоротити використання позикового капіталу.

З урахуванням цих факторів політика структури капіталу зводиться до визначення оптимальної для підприємства пропорції між використанням власного і позикового капіталу.

Основними методичними підходами до вирішення завдання оптимізації структури капіталу є:

- управління величиною ефекту фінансового левериджу;
- формування політики фінансування активів з урахуванням вартості, ризиків та термінів залучення капіталу;
- мінімальної вартості залучення капіталу.

Фінансовий леверидж – це використання підприємством позикового капіталу, яке впливає на зміну доходності власного

капіталу і дає йому можливість одержати додатковий прибуток на власний капітал, один із основних механізмів реалізації такого завдання фінансового менеджменту, як максимізація рівня рентабельності при заданому рівні фінансового ризику. Ефектом фінансового левериджу є показник, який відображає рівень додатково генерованого прибутку власним капіталом при різній структурі залучення позикового капіталу. Позитивний ефект фінансового левериджу виникає у випадках, коли позиковий капітал, який отримано під фіксований відсоток, використовується підприємством у процесі діяльності таким чином, що приносить більш високий прибуток, ніж фінансові витрати, тобто доходність сукупного капіталу вища за середньозважену ціну позикових ресурсів.

Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівню фінансового ризику та термінів залучення капіталу пов'язана з вибором більш дешевих джерел фінансування активів підприємства. Відповідно до призначення активи підприємства з урахуванням часу поділяють на три групи:

- необоротні активи;
- постійна частина оборотних активів;
- змінна частина оборотних активів.

При цьому підприємства можуть застосовувати три різних підходи до фінансування різних груп активів за рахунок капіталу, а саме:

- консервативний, який передбачає використання власного капіталу і довгострокових зобов'язань для формування необоротних активів та половини змінної частини оборотних активів;

- агресивний підхід спрямований на використання власного капіталу та довгострокових зобов'язань лише для фінансування необоротних активів. Оборотні активи у повному обсязі формуються за рахунок короткострокових зобов'язань;

- компромісний підхід передбачає фінансування необоротних активів та постійної частини оборотних активів за рахунок власного капіталу та довгострокових зобов'язань. При цьому змінна частина оборотних активів фінансується короткостроковими зобов'язаннями.